

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzy,
jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 złr., z przesyłką 1 złr. 24 cnt.; $\frac{1}{2}$ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; $\frac{1}{4}$ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą $\frac{1}{10}$ część strony 50 cnt., za całą stronice czyli 61 wierszy petytowych 5 złr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przysyłać należy najdalej do 20 każdego miesiąca albo do księgarni G. Gebethnera i Sp. w Krakowie, albo uproszt do redaktora Przewodnika bibliograficznego.

VI.

NOWOŚCI.

2.

Kraków, 1 lutego 1883.

ARNTZ E. Clément Kantecki, Die neapolitanischen Summen, trad. en allemand par R. Löwenfeld (Academie royale de Belgique, extraits des Bulletins, 3me série tome IV, no 11 novembre 1882). Bruxelles, 1882, w 8ce, str. 4.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcją P. Chmielowskiego, zeszyt styczniowy r. 1883. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większej, str. 196.

Treść: Stanisław Leszczyński po Puławie, przez K. Jarochońskiego (str. 1—28); Czarodziejka, powieść, przez H. Glińskiego (str. 29—71); Liberalizm i obskurantyzm na Litwie i Rusi, 1815—1823, przez dra P. Chmielowskiego (str. 72 — 102); Demokracja socyalna w cesarstwie niemieckim, przez A. Oskierkę (str. 103—131); Z dziejów wewnętrznych Polski za króla Stanisława Augusta, przez Wł. Smoleńskiego (str. 132—146); Przegląd postępów fizyki ogólnej i jej zastosowań, przez Br. Rejchmana (str. 147—162); Wymowa cyfr, z powodu polemiki o wpływ oświaty na moralność, przez F. Sulmierskiego (str. 163—171); Nowe książki dla dzieci i młodzieży, przez P. R.; Kronika miesięczna.

BARAŃSKI Ant. dr. Chów koni, poprzedzony wykładem ogólnych zasad hodowli zwierząt gospodarskich, z 21 ryćkami najcenniejszych ras koni mianowicie krajowych, przez Jul. Kossaka, część II. Lwów, nakł. Gubryno-

wicza i Schmidta, Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1883, w 8ce, str. 193—360, VIII i 1 nl. 6 złr. 80 cnt.

BEŁCİKOWSKI Adam. Continental literatury in 1882: Poland. The Athenaeum londyńskie z 30 grudnia 1882, w 4ce, str. 889—890.

BEŁZA Władysław. Sobieski w poezji polskiej, głosy poetów polskich o bohaterstwie obrońcy Wiednia. Lwów, F. H. Richter, I związkowa druk., 1883, w 16ce, str. VIII, 95 i 1 nl.

BERMAN Henryk. Teorya wartości pieniędzy papierowych, wyjątek z pracy „O walucie papierowej“, nagrodzonej na konkursie Towarzystwa bratniej pomocy uczniów Uniw. Jag. (Odbitka z Przeglądu akademickiego). Kraków, związkowa druk., 1882, w 8ce, str. 49.

Biblioteka najcenniejszych utworów literatury europejskiej pod kierunkiem redakcyi Kłosów, zeszyt grudniowy 1882. Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, w 8ce, str. 309—508.

Treść: A. S. Naruszewicza wybór poezyj, ark. 22—34.

— warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcją J. K. Plebańskiego, zeszyt styczniowy r. 1883. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 160 i 4.

Treść: Elektra, tragedia Sofoklesa, przełożył z greckiego K. Kaszewski (str. 1—29); Przyczynki do historii mennis wielkopolskich w końcu XVI w., przez Józefa Przyborowskiego (str. 30—47); Z pod Wawelu, przez No... No... (str. 48-67); O kierunkach nowszej literatury polskiej, przez Wł. Nehringa (c. d., str. 68—92); Teatr; Kronika paryska; Piśmiennictwo krajowe i zagraniczne: 1. La literatura en 1881, przez J. A. Świącickiego, 2. Antologia obca, przez H. B., 3. Z. Urbanowskiej Cudzoziemiec, przez J. Gnatowskiego; Korespondencya, przez Z. Glogera; Wiadomości bieżące; Nekrologia.

BIERSZADSKI S. Priwilegii Wielkiego kniazia Witowta litowskim Jewriejam, otrywok iz izsledowanija o juridiczeskim i obszczestwiennom polożenii Jewriejew w Litwie ot wriemion Witowta do lublinskoj unii. Woschod petersburski, nr. 7—8 z r. 1882, w 8ce, str. 89—120.

— O przywilegijach litowskich Jewriejew. Żurnal gražd. i ugoł. prawa, Petersburg, w 8ce, nr. 4 z r. 1882, str. 4—12.

BOBERSKA Felicya. Karol Baliński, odczyt (Odbitka z Reformy). Kraków, związkowa druk., 1882, w 8ce małej, str. 31.

BOGACKI Felix. Istota zjawisk psychicznych. Warszawa, nakł. Lesmana i Świszczowskiego, druk. Noskowskiego, 1883, w 8ce, str. 1 nl. i 56. 40 kop.

BRANDSTAETER F. A. dr. Danziger Sagenbuch, Sagen von der Stadt und ihren Umgebungen (Gedanensia, Beiträge zur Geschichte Danzigs, II Bändchen). Danzig, Bertling, 1883, w 8ce, str. X, 104 i 5 litogr. 1 marka 50 fenig.

BUCKLEY Arabella B. Czary w krainie wiedzy, przełożyła z angielskiego za upoważnieniem autorki E. H. Warszawa, nakł. Lesmana i Świszczowskiego, druk. F. A. Brockhauza w Lipsku, 1883, w 8ce, str. 3 nl. i 238, z rycinami. Opr. 2 ruble 20 kop.

BUDINSKI P. N. O Bogdanie Chmielnickom soezinienije. Kijew, 1882, w 8ce, str. 240.

BUSZCZYŃSKI Stefan. Pielgrzymka do grobu Bolesława Śmiałego. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. Wieku, 1882 (1883), w 8ce małej, str. 46. 30 kop.

CARO Jakub dr. Jan Ostroróg i traktat jego O naprawie Rzeczypospolitej (Odbitka z tomu IV Pamiętnika Wydziału filolog. i histor.-filoz. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 4ce, str. 36.

Catalogus provinciae Galicianaе Societatis Jesu ineunte a. 1883. Cracoviae, sumptibus pp. Soc. Jesu, typogr. ephemeridum Czas, 1882, w 8ce, str. 40.

CELICHOWSKI Antoni. Pierwsza nauka z małymi dziećmi, dla użytku szkół elementarnych i domowego zajęcia, opracował podług A. Diesterwega nauczyciel szkół rządowych. Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1882, w 8ce małej, str. 145 i 2 nl. 45 kop.

Czasopismo Towarzystwa aptekarskiego, pod redakcją dra M. D. Wąsowicza, nr. 24, 1 i 2 z 15 grudnia 1882 i 1 i 15 stycznia 1883. Lwów, druk. J. Dobrzańskiego i K. Gromana, w 8ce, str. 377—392, 1—16 i 17—32.

Treść: Figowiec właściwy i papaina, przez dra D. Wąsowicza (24); Podejrzanie i zafałszowanie santoniny kwasem stearynowym, przez W. J. (24); Koniak i tegoż zafałszowanie, przez W. Tokayera (24); O specyfikach, przez A. S. (24); Nitrogliceryna, jej fabrykacja i własności, przez A. Bukowskiego (1, 2); Odczynnik na krew (2); Szybki sposób badania balzamu peruwiańskiego (2); Przetwory peptonowe podług Petita (2); Pruszcz drażniący - Juckpulver (2); Odezwa komitetu farmaceutów, zbierającego składki na pomnik Mickiewicza (2); Sprawy zawodu aptekarskiego.

D... H... Cztery powiastki dla dzieci, przez H... D... Kraków, nakł. dra W. Miłkowskiego, związkowa druk., 1883, w 16ce, str. 96.

DYDYŃSKI Teodor dr. prof. Słownik łacińsko-polski do źródeł prawa rzymskiego. Warszawa, druk. M. Ziemięwicza i W. Noakowskiego, 1883, w 8ce, str. III, 1 nl. i 731. 5 rułli.

DZIERZKOWSKI Józef. Skola světa, povídka ze života, přeložil Jiří Felix (Bibliotéka česká rodinná, sv. 10.). Praha, Al. Hynek, 1882, w 8ce maléj, str. 255. Opr. 60 cnt.

DZIEWULSKI Eugeniusz. Zagęszczania optyczne mięszanin wody i alkoholu (Odbitka z tomu VIII Pamiętnika Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1883, w 4ce większój, str. 24 i 4 tablice.

DZIWIŃSKI Placyd. Liczby kierunkowe, ich znaczenie i zastósowanie w matematyce (Odbitka ze Sprawozdania szkoły realnej w Jarosławiu). Jarosław, druk. H. Bohussa, 1882, w 8ce, str. 60. 60 cnt.

Elenchus Venerabilis cleri tam saecularis quam regularis dioeceseos Cracoviensis pro a. d. 1883. Cracoviae, typogr. ephemeridum Czas, 1883, w 8ce maléj, str. 182.

ESMARCH prof. O sposobach niesienia pierwszej pomocy w nagłych przypadkach, dziełko „Die erste Hülfe bei plötzlichen Unglücksfällen“, przełożył i przerobił dr. Kazimierz Grabowski, docent higieny w Uniw. krak. Kraków, nakł. S. A. Krzyżanowskiego, druk. Uniw. Jag., 1883, w 16ce, str. VII i 98.

ESTREICHER K. Tomasz Kajetan Węgierski, 1755—1787 (Odbitka z Biblioteki klasyków polskich.). Lipsk, druk. F. A. Brockhousa, 1883, w 8ce maléj, str. 83. 20 cnt.

FELIŃSKI S. Artykuł o nieśmiertelności duszy, wydanie drugie poprawne. Warszawa, druk. Ziemkiewicza i Noakowskiego, 1883, w 16ce, str. 19. 5 kop.

FINGER E. dr. Przyczynek do rozpoznawania gruźlicy prosowatej, podał asystent kliniki prof. Neumanna w Wiedniu (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 8.

G. T. Życie Najśw. Maryi P., wierszem napisane przez T. G. Kraków,

nakł. autorki, druk. W. Korneckiego, 1882, w 16ce, str. 62 i 1 nl.

Dochód przeznaczona się na szkółkę polskich dzieci w Elizawetgradzie.

GAWARECKI Zygmunt. O złém i dobrem gospodarowaniu, z przedmową od Macierzy polskiej i portretem J. I. Kraszewskiego (Wydawnictwo Macierzy polskiej, 1). Lwów, nakł. Macierzy, Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce maléj, str. 99. 12 cnt.

GLOGER Zygmunt. Zagadki ludowe z nad Narwi i Bugu na pograniczu Mazowsza z Podlasiem, w latach 1865—1880 spisał. . . . (Odbitka ze Zbioru wiadomości do antropologii kraj., tom VII dział 3). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1883, w 8ce, str. 17.

GLUZIŃSKI Wł. Antoni dr. Przyczynek do wiadomości o wchłanianiu tłuszczów, otrzymany z doświadczeń w pracowni zakładu fizyologicznego Uniwersytetu krakowskiego zostającego pod kierunkiem prof. dra G. Piotrowskiego (Odbitka z tomu X Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1883, w 8ce, str. 21.

GODLEWSKI Stefan. Zbiór praw: postanowienia i rozporządzenia rządu w guberniach Królestwa polskiego obowiązujące, wydane po zniesieniu w 1871 r. urzędowego wydania Dziennika praw Królestwa polskiego, zebrał i przełożył. . . . adwokat przysięgły, tom X (Biblioteka umiejętności prawnych, dodatek do seryi VII). Warszawa, druk. S. Orgelbranda synów, 1882, w 8ce, str. 303 i 7 in fol. 1 rubel 50 kop.

GOLDENSTEIN Leo. Brody und die russisch-jüdische Emigration, nach eigener Beobachtung erzählt. Frankfurt a. M., Kauffmann in Comm., 1882, w 8ce, str. 30. 60 fenig.

GOLDSZMIT Jakub. Noworocznik warszawski na r. 1883. Warszawa, Centnerszwer, druk. Wł. Szulca i Sp., 1882,

w 8ce małej, str. 128 i kilka arkuszy Ogłoszeń. 25 kop.

— Warszawianin, kalendarz familijny na rok 1883, rok XIV. Warszawa, nakł. i druk. Ch. Keltera, 1882, w 8ce małej, str. 89, IX i 4 nl. 12 $\frac{1}{2}$ kop.

— Kalendarz domowo-gospodarski na r. 1883, rok XIV. Warszawa, nakł. i druk Ch. Keltera, 1882, w 4ce, str. 57, V i 2 nl. 20 kop.

GRZEGORZEWSKI Jan. Z niedawnych dziejów Heregowiny (Odbitka z Kalendarza Nowoleckiego). Kraków, nakł. autora, druk. W. Korneckiego, 1883, w 8ce, str. 15.

HARRES B. Budownictwo wiejskie, praktyczny podręcznik dla budowniczych i rzemieślników przy budownictwie pracujących, dla szkół rzemieślniczych i budownictwa, dla gospodarzy wiejskich i leśniczych, przez.... radcę budowniczego w Darmstadzie, drugie przerobienie i powiększone wydanie przez architekta Edwarda Harresa, przekład z niemieckiego. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. J. Ungra, 1883, w 8ce, str. 383 i 1 nl., z rycinami w textcie. 2 ruble 40 kop.

HIRSCHBERG Alex. dr. Koalicja Francyi z Jagiellonami z r. 1500 (Nadbitka z Przewodnika nauk. i liter.). Lwów, 1882, w 8ce, str. 1129—1151.

HOLACZEK Józef. Stenia, nowela, tłumaczenie z czeskiego (Dodatek do Tygodnika powszechnego). Warszawa, 1882, w 8ce, str. 14.

HOMER. Odysea, księga I, II, VI, VII i VIII, w dosłownym przekładzie przez J. P. (Zbiór dosłownych przekładów klasyków greckich, tom II). Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, bez wyraź. drukarni, 1883, w 16ce, str. 86. 40 cent.

HORDYŃSKI Zdzisław. O towarzystwie Szubrawców (Odbitka z Przewodnika nauk. i liter.). Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. Wł. Łozińskiego, 1883, w 8ce, str. 96. 84 cent.

Impierija russkaja, polskij wzglad na russkije gosudarstwiennyje woprosy. Berlin, Stuhr, 1882, w 8ce, str. XV i 417. 9 marek.

Instrukcyja dla Zakładu nar. im. Ossolińskich i połączonego z nim muzeum Lubomirskich. Lwów, nakł. i druk. Zakładu, 1882, w 8ce, str. 47 i 1 nl. Drukowana jako rękopis.

J. P. Der russisch-deutsche Krieg der Zukunft, eine Studie von P. J., mit einer Karte der russischen Westgrenze, 3 Auflage. Leipzig, Findel, 1883, w 8ce, str. IV, 30 i litogr. karta. 80 fenig.

JACKOWSKI H. ks. T. J. W sprawie ruskij uwag kilka do kapłanów do-brzej woli. Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1883, w 8ce, str. 49. 40 cent.

JAKUBOWSKI Wojciech. Listy do Jana Klemensa Branickiego, W. hetmana koronnego, z lat 1758—1771, przypisami objaśnił i dodatkami uzupełnił św. p. Julian Bartoszewicz (wydał I. Janicki. — Biblioteka ordynacyi hr. Krasińskich, Muzeum K. Świdzińskiego, tom VII). Warszawa, nakł. Świdzińskich, druk. J. Bergera, Gebethner i Wolff, 1882, w 4ce, str. 1 nl., IV, 1 nl. i 215. 3 ruble.

JASIEWICZ J. Les Polonais et la France 1792 à 1815. Paris, impr. Zabieha, 1882, w 8ce, str. 35.

JAWORSKI Walery dr. Badania doświadczone nad zachowaniem się soli leczniczych pod względem wessalności tychże w żołądku ludzkim z rozczynów wodnych (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 53.

JELEŃSKI Jan. W sprawie samorządu miast naszych, kilka uwag praktycznych (Odbitka z Wieku). Warszawa, redakcyja Roli, druk. Wieku, 1883, w 8ce, str. 23. 20 kop.

KACZKOWSKI Antoni dr. Teoretyczna i praktyczna nauka weterynaryi ho-

meopatyecznej czyli homeopatyeczny sposób leczenia zwierząt domowych, dla świątliwych właścicieli ziemskich i zwolenników weterynaryi popularnej. Lwów, nakł. autora, druk. ludowa, 1882, w 8ce, str. LXXI, 483, XVI i 8 drzeworytów. 3 zlr. 20 cnt.

Kalendarz domowy i gospodarski na r. 1883, rok XV. Warszawa, nakł. i druk. J. Cotty, w 8ce małej, str. 102, 10 nl. i 18. 15 kop.

KARCOW Jewg. Agrarnya odnoszenia w Polsce (c. d.). Wiestnik Jewropy petersburski z listopada r. 1882, w 8ce, str. 7—34.

KARCOW P. P. Warszawa w 1861 i 1862 gg., soobszczil gen.-lejt. Russkaja starina, Petersburg, w 8ce, zesz. 12 z r. 1882, str. 535 — 552 i Prilozenia str. 553—584.

KAROWSKI Stanisław dr. Rakonie-wice. Poznań, druk. F. Chocieszyn-skiego, 1882, w 8ce, str. 1 nl., 89 i 1 nl. 1 marka 50 fen.

KARZEŁ i MICHEJDA. Kazania jubileuszowe powiedziane przy uroczystości stuletniej pamiatki zalozenia ewangelickiego kościoła w Bystrzycy dnia 25 lipca r. 1882, przez ks. Jana Karzła i ks. Franciszka Michejdę. Cieszyn, nakł. bystrzyckiego prezbyterstwa zborowego, druk. H. Feitzingera i Sp., 1882, w 8ce, str. 22.

KLEBS Rich. dr. Der Bernstein-schmuck der Steinzeit von der Bagge-rei bei Schwarzenort und anderen Lokalitäten Preussens aus den Sammlungen der Firma Stantien & Becker und der physikalisch-ökonomischen Gesellschaft (Beiträge zur Naturkunde Preussens, herausgegeben von der physik.-ökonom. Gesellsch. zu Königsberg, Nro 5). Königsberg, Koch, 1882, w 4ce, str. V, 75, 12 tabl. litogr. i 5 cynkogr. 10 marek.

KLEMENSIEWICZ Stanisław dr. Wykaz motyli, Lepidoptera, z okolic Nowego Sącza (Odbitka z tomu XVII Sprawozdań Komisji fizyograficznej Aka-

demii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1883, w 8ce, str. 34.

KLLENCKE Herman dr. O chorobach dzieci, popularny wyklad o racjonalnym i wczesnym rozpoznawaniu chorobliwego usposobienia u dzieci i chorób właściwych dziecięcemu wiekowi, jako téż o stósowném domowém pielęgnowaniu tychże aż do przybycia lekarza, książka dla wykształconych i rozsądnych rodziców, z 3go wydania niemieckiego dzieła przetłómaczył dr. Ludwik Wolberg. Warszawa, E. Wende i Sp., druk. I. Zawiszewskiego, 1882, w 8ce, str. 7 nl. i 365. 1 rubel 35 kop.

KLIN. Szkice, część druga zeszytu trzeci II: Po Europie wycieczka czwarta i piąta. Warszawa, druk. F. Czerwińskiego i S. Niemiery, 1882, w 8ce małej, str. 136. 35 kop.

KONDRATOWICZ L. Dokumenty: Rozkaz babuszki Trubki. Wiek petersburski z listopada r. 1882, w 8ce, otd. I str. 785—793.

KONOPNICKA Marya. Poezye, serya I, wydanie drugie. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1883, w 8ce małej, str. 307. 1 rubel 50 kop.

KOPERNICKI W. Mapa hydrograficzna dawniej Słowiańszczyzny, część zachodnio-północna, przez W. K. Töplitz, br. Willner, 1882, fol. wielkie litogr., 1 : 2·000·000. 60 kop.

— Rzeki i jeziora, text objaśniający do mapy hydrograficznej dawniej Słowiańszczyzny części północno-zachodniej, przez W. K. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. K. Kowalewskiego, 1883, w 8ce, str. 1 nl., 125 i 1 nl. 75 kop.

KOSIŃSKI Ad. Am. Przewodnik heraldyczny, IV. Warszawa, nakł. i druk. Noskowskiego, 1883, w 16ce, str. XI i 652. 3 ruble.

KOSSAKOWSKA Katarzyna z Potockich. 1754—1800. Listy kasztelano-wój kamieński, z oryginałów prze-

chowanych w archiwach familijnych wydał Kazimierz Waliszewski. Poznań, nakł. J. K. Żupańskiego, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1883, w 8ce, str. LVI, 324 i portret. 6 marek.

KRAMSZTYK Stanisław. Wiadomości początkowe z fizyki, książeczka I i II (Biblioteka matematyczno-fizyczna, pod redakcją M. A. Baranieckiego, serya I tom II i III). Warszawa, E. Wende i Sp., druk. Noskowskiego, 1883, w 8ce małej, str. X i 77, 3 nl. i 132, z drzeworytami w textcie. Opr. 30 kop. i 45 kop.

KRASICKI Ignacy. Bajki i przypowieści. Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. W. Korneckiego, 1882 (1883), w 16ce, str. 81. 20 cnt.

— Satyry. Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. W. Korneckiego, 1882 (1883), w 16ce, str. 89. 30 cnt.

— Wiersze różne i wiersze z prozą. Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. W. Korneckiego, 1882 (1883), w 16ce, str. 131. 40 cnt.

KRASZEWSKI J. I. Strzemięńczyk, czasy Władysława Warneńczyka, tom I i II (Powieści historyczne, XVIII). Warszawa, nakł. Spółki wydawniczej księgarzy, Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1883, w 8ce małej, str. 287 i 284. 2 ruble.

KRAUSHAR Alexander. Siedmioletcie Szkoły głównej warszawskiej, 1862 — 1869, wydział prawa i administracji, notatki do historii szkół prawa w Polsce. Warszawa, Gebethner i Wolff, Kraków, Gebethner i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1883, w 8ce małej, str. 279. 2 ruble.

KRONENBERGER Andrzej ks. Wiadomość o wizerunku cudownym pana Jezusa w kościele ks. Cystersów w Mogile, wyd. drugie. Kraków, nakł. ks. Cystersów mogiłskich, związkowa druk., 1882, w 16ce, str. 88 i rycina.

KUCZEWSKI Stanisław. Komedye. Warszawa, nakł. Lesmana i Świszczow-

skiego, druk. Noskowskiego, 1883, w 8ce, str. 3 nl. i 180. 75 kop.

Majątek na sprzedaż; Pan Paplaga; Wydziejczani.

KUCZYŃSKI Józef Korwin. Poezye. Warszawa, Gebethner i Wolff, Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1883, w 8ce małej, str. 3 nl., 158 i 1 nl.

KUDELKA Ferdinand. Feuer und Bajonnet, eine taktische Betrachtung von Hauptmann des k. k. 67 Landwehr-Bataillons (Nadbitka z tomu XXV czasopisma Organ der milit.-wissenschaftlichen Vereine). Wien, 1882, w 8ce, str. 313—326.

KURNATOWSKI Mieczysław. Skorowidz kieszonkowy monet polskich od 1501 — 1864 r., z podaniem znaków mincarskich i innych znaczniejszych odmian stępla. Kraków, litogr. A. Prószyńskiego, 1882, w 8ce, str. 140. 4 złr. = 4 ruble = 8 marek.

LEŚNIEWSKA Ludwika. Kolęda dla polskich dzieci na rok 1883. Poznań, wydawnictwo im. Bażyńskiego, czcionkami i w komisie W. Simona, 1883, w 16ce, str. 48. 15 cnt.

LUTER Marcin dr. Postyla domowa, wydana przez Towarzystwo ewangelickie oświaty ludowej w Cieszynie, część I: Adwent — Zielone świątki. Cieszyn, nakł. Towarzystwa, druk. H. Feitzingera i Sp., 1882, w 8ce, str. 399. 1 złr. 50 cnt.

ŁUKICZ Wasyl. Kalendarz ilustrowany towarzystwa Proświta na rik zwyczajny 1883, złożony i wporządkowany rocznyk VI. Lwów, nakł. tow. Proświta, druk. im. Szewczenka, 1882, w 8ce, str. 68, 112 i 16. 50 cnt.

M. Z. R. D. Wpływ świata, powieść, tom jeden, przez M. Z. R. D. Warszawa, nakł. autora, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, 1883, w 8ce małej, str. 197. 1 rubel 20 kop.

— Czy zwycięży, powieść w dwóch tomach, dalszy ciąg Wpływu świata, przez M. Z. R. D. Warszawa, nakł. autora, Gebethner i Wolff, druk. J.

Bergera, 1883, w 8ce małej, str. 355 i 315. 2 ruble 60 kop.

MAŁOPOLSKI Max. ks. św. t. dr. Zbiorek nabożeństwa dla tercyarzy i tercyarek zakonu św. o. Dominika, wyd. nowe. Kraków, nakł. i druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1883, w 16ce, str. 214 i II.

MARKIEWICZ dr. Pierwsze letnie kolonie u nas (Odbitka z Nowin). Warszawa, 1881, w 16ce, str. 72.

Matieriały dla statisticzeskiego opisanija radomskoj gubernii, sobrany i izdany pod rukowodstwom naczalnika gubernii, wypusk II. Radom, 1882, w 8ce, str. 362.

Misyse katolickie, czasopismo ilustrowane miesięczne pod redakcją ks. M. Mycielskiego, zeszyt z 15 stycznia 1883. Kraków, druk. Czasu, w 4ce, str. 26, z rycinami.

Treść: O pochodzeniu azjatyckiém Indyjan północnej Ameryki, według ks. E. Petitot; Klasztor Trapistów w Kentucky; Cejlon, treściwy opis i dzieje wyspy; Siostry miłosierdzia podczas wojny domowej w Stanach zjednoczonych Ameryki (c. d.); Wiadomości bieżące.

MOSZYŃSKI Jerzy. List otwarty do Szanownej redakcyi Czasu. Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, 1883, w 8ce, str. 8. 2 ent.

MURAWJEW M. N. Zapiski jego ob uprawlenii siewiero-zapadnym krajem i ob usmirienii w niem miatieża 1863/66 gg., gława II. Russkaja starina z grudnia r. 1882, Petersburg, w 8ce, str. 623—646.

MUSSIL Adolf mr. ph. Podręcznik do rozbiórów chemicznych, zastosowany do użytku farmaceutów i uczni szkół wyższych, wypracował chemik sądowy. Lwów, nakł. wydawcy, druk. Gazety nar., 1883, w 4ce małej, str. 32 i 1 tabl. chromolitogr. 70 ent.

I część: Badania jakościowe na ciała nieorganiczne; II część: Rozbiór chemiczny moczu ludzkiego.

NARUSZEWICZ Adam St. Wybór poezyj, z dołączeniem kilku pism prozą oraz listów, wydanie poprawione we-

dlug druków pierwotnych i opatrzone słowniczkiem archaizmów (Biblioteka najcenniejszych utworów literatury europejskiej). Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1882, w 8ce, str. XXVIII i 508.

Na str. V—XXVIII: Ad. Naruszewicz jako poeta, przez P. Ch.

NEUGEBAUER Ludw. Adolf dr. O narzędziach starożytnych chirurgicznych i gyniatrycznych, odnalezionych w ruinach miast rzymskich Pompei i Herculaneum, przyczynek do historyi chirurgii i gyniatryki (Odbitka z Pamiętnika Towarzystwa lek. warsz.). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1882, w 8ce, str. 169, 1 nl. i 90 drzeworytów w textcie.

— Adam Ferdinand Adamowicz nach schriftlichen Mittheilungen des Herrn Dr. Hippolyt Kozłowski in Wilna und anderweitigen Quellen biographisch dargestellt (Odbitka z Leopoldina, XVIII). Dresden, Druck von E. Blochmann & Sohn, 1882, w 4ce większej, str. 6.

Niwa, dwutygodnik poświęcony sprawom społecznym, naukowym i literackim, pod redakcją M. Godlewskiego, zeszyt z dnia 15 grudnia 1882. Warszawa, druk. Wł. Dębskiego, w 8ce, str. 881—960.

Treść: Kasy zaliczkowo-wkładowe gminne w Królestwie polskiem, przez J. Banzamera (str. 881—896); Rycerze z Blaniku, kartka z księgi legend czeskich, przez T. Choińskiego (str. 897—914); Sejmny krajowe w Galicyi, przez J. Kleczyńskiego (dok., str. 915—937); Na obcój niwie, przez J. Sopliec; Sprawy bieżące, przez J. Sopliec; Ruch naukowo-literacki: Br. Reichmana Z dalekiego wschodu, przez R. B.; Miscelanea.

Nowele, I. Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. A. Koziańskiego, 1883, w 8ce, str. 85 (?). 50 ent.

Puszkin, Daudet, Jokaj, Turgeniew, E. Polko, Kulisz.

Odwiedziny u Horacego, obrazek rodzajowy (Odbitka z Przeglądu akademickiego). Kraków, związkowa druk., 1882, w 8ce, str. 19.

PAPE-CARPANTIER Marya. Powiastki i nauczki dla dzieci, przez podług 12go francuskiego wydania opracowała i do użytku dzieci polskich zastrósowała E. H. Warszawa, nakł. Lesmana i Świszczowskiego, druk. Noskowskiego, 1883, w 8ce, str. II i 195. Opr. 80 kop.

PELCZAR Józef ks. dr. Prawo małżeńskie katolickie z uwzględnieniem prawa cywilnego obowiązującego w Austrii, w Prusach i w Królestwie polskiem, zesz. II. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce, str. 129—416. 2 zlr. 50 ent.

POL Wincenty. Mohort, rapsod rycerski z podania, z 24 ilustracyami Juliusza Kossaka, zeszyt 4—7. Lwów, nakł. F. H. Richtera (H. Altenberga), Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. F. A. Brockhousa w Lipsku, (1883), w 4ce królewskiej, str. 200, z rycinami. 15 zlr.

POLANCUS S. J. Industriae ad usum doctrinamque operariorum ac missionariorum Soc. Jesu. Cracoviae, sumptibus S. J., typ. Czas, 1883, w 16ce, str. 72.

POLKOWSKI Ign. ks. Jeszcze o pierwszej drukowanej książce polskiej, Baltazara Opecia Żywot Chrystusa pana (Odbitka z Przeglądu bibliogr.-archeolog.). Warszawa druk. E. Skińskiego, 1882, w 4ce, str. 16.

Przegląd akademicki, organ młodzieży polskiej, wydawany za staraniem Czytelni akademickiej w Krakowie pod kierownictwem dra J. Rostafińskiego, rok II zeszyt 4 i 5. Kraków, druk. związkowa, 1882, w 8ce, str. 213—316.

Treść: Do naszych kolegów w Uniwersytecie warszawskim; Odwiedziny u Horacego, obrazek rodzajowy (str. 221—236); Teorya wartości pieniędzy papierowych, przez Henr. Bermana (str. 237—285); Fundusz na pomnik Ad. Mickiewicza; Temata zadań konkursowych; Kronika i korespondencye.

— Iwowski, pismo dwutygodniowe, poświęcone sprawom religijnym, naukowym, literackim i politycznym pod

redakcją ks. Ed. Podolskiego, zeszyt z dnia 1 stycznia 1883. Lwów, druk. ludowa, w 8ce, str. 1—60.

Treść: Machiawel; Grzegorz XIII i Batory (str. 9—14); Weśele Maryny Mniszcówniej, przez M. Turkawskiego (c. d., str. 14—20); O krytycyzmie, przez L. hr. Dębickiego (c. d.), Mowa ks. Naumowicza; Notatki literacko-bibliograficzne; Hymny miłości św. Franciszka z Assyżu; Różności; Listy z Wiednia, przez ks. Z. Czerwieńskiego; Ze świata katolickiego; Zapiski polityczne; Kronika.

— Toż, zeszyt z 15 stycznia 1883. Tamże, w 8ce, str. 61—108.

Treść: Z dziejów Galicji; Ad. Mickiewicz po raz pierwszy we Włoszech, przez dra T. Zięmbę (c. d. str. 67—71); Weśele Maryny Mniszcówniej, przez M. Turkawskiego (c. d., str. 71—78); O krytycyzmie, przez L. hr. Dębickiego (c. d.); Hołd pruski Matejki, przez Fr. Lutrzykowskiego; Słowacki i Chopin; Notatki literacko-bibliograficzne; Różności; Ze świata katolickiego; Kronika.

— polski, pod redakcją St. Tar-nowskiego, zeszyt styczniowy 1883. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 170.

Treść: O istocie, rozwoju i obecnym stanie socjalizmu, przez dra L. Bilińskiego (dok., str. 3—35); O języku perskim i tegoż piśmiennictwie, przez hr. K. Załuskiego (c. d., str. 36—60); Liryce greccy, przekładał J. Czubek (dok., str. 61—84); Nasi nad Berezyną w 1812 r., przez Jul. Falkowskiego (str. 85—124); Wspomnienia, przez ks. T. Dobszewicza (c. d., str. 125—132); Kwartałna kronika paryska, przez Aëra; Przegląd polityczny.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcją Wł. Łozińskiego, zeszyt styczniowy 1883. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 1—96.

Treść: Badania archeologiczne na Rusi galicyjskiej, przez M. Sokołowskiego (str. 1—14); O zastosowaniu etnografii do historii prawa, przez dra L. Darguna (str. 15—37); Ostatnie lata Warneńczyka, przez Satur. Kwiatkowskiego (str. 38—77). O krytycznych wydaniach, przez dra M. Kawczyńskiego (str. 78—84); Kilka uwag nad Rocznikiem świętokrzyskim, przez dra W. Kętrzyńskiego (str. 85—96).

Przyjaciel sztuki kościelnej, organ Towarzystwa św. Łukasza w Krakowie, pod redakcją dra St. Tomkowi-

cza, nr. 1 ze stycznia r. 1883. Kraków, druk. Czasu, w 8ce większej, str. 20.

Treść: Legenda o św. Łukaszu, przez Maryana Sokołowskiego; O drogach do podniesienia sztuki kościelnej w naszym kraju, przez Wł. Łuszczkiewicza; Rzut oka na dotychczasową działalność Tow. św. Łukasza; Kronika.

— ludu, kalendarz premiowy na r. 1883. Warszawa, nakł. H. Olawskiego, druk. Wł. Szulca i Sp., w 8ce małej, str. 122, VI, 24 nl., olejdruk i ilustracya. 20 kop.

PTASZYŃSKI S. A. Die Topin-wallas, ein Roman für Männer. Berlin, Dreyer, 1882, w 8ce, str. 96. 1 marka 50 fenig.

ROTHE A. dr. Otrucie wyskokowe, czyli alkoholizm, jego wpływ na rozwój i pomnożenie się chorób umysłowych w kraju i zagranicą (Odbitka z Gazety lekarskiej). Warszawa, 1882, w 8ce większej, str. 80.

SACHER-MASOCH. Basil Hymen, Novelle. Leipzig, Morgenstern, 1882, w 8ce małej, str. 169. Opr. 2 marki 50 fenigów.

— Das Paradies am Dniester, Novelle. Leipzig, Morgenstern, 1882, w 8ce małej, str. 84. Opr. 2 marki 50 fenig.

SCHOLZ G. 25 Bilder aus der schlesischen Geschichte, nebst einer kurzen Übersicht der Geographie von Schlesien, nach authentischen Quellen bearbeitet. Liegnitz, Zippel, 1882, w 8ce, str. 36. 40 fenig.

SŁOWACKI Juliusz. Lilla Weneda, tragedia w pięciu aktach, ilustrował A. M. Andriolli. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. F. A. Brockhausa w Lipsku, 1883, w 4ce królewskiej, str. 1 nl., V, 84 i 12 ilustr. Opr. 9 rubli.

Słownik geograficzny Królestwa polskiego i innych krajów słowiańskich, wydany pod redakcją F. Sulimierskiego, B. Chlebowskiego i Wł. Wałęwskiego, zeszyt 34—36. Warszawa, nakł. Wł. Wałęwskiego, red. Wędrow-

ca, druk. Wieku, 1882, w 4ce, str. 721—800, 801—880 i 881—960.

Koniec tomu III: Haag—Kępy.

SOBIESKI Jan. Listy Jana III, króla polskiego, pisane do królowej Kazi-miry w ciągu wyprawy pod Wiedeń w r. 1683, z mapą pochodzącej wojsk polskich pod Wiedeń i podobizną listu króla Jana III. Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta. druk. K. Pillera, 1883, w 8ce, str. 222. 1 zlr. 80 ent.

SOENDERMANN A. Mazeppa oder der Todesritt durch die Wildniss, romantische Erzählung, 8—52 Heft. Berlin, Grosse, 1882, w 8ce, str. 169—1248. Zeszyt po 10 fenig.

SPIS Stanisław ks. O czci, jaką kościół oddaje św. Teresie od Jezusa we mszy św. dnia 15 października, napisał prof. Uniw. Jag., kanonik katedr. krak. Kraków, nakł. Karmelitanek bosych na Łobzowie, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce małej, str. 86.

Spisok alfabitywny ziemlewdielców kowieńskiej gubernii po 1 sientabria 1881 goda, izdaniye kowieńskiego statistyczeskago komitietu. Kowno, 1882, w 4ce, str. 381.

Sprawozdanie dyrekcji c. k. gimnazjum w Przemyślu za rok szkolny 1882. Przemyśl, druk. A. Żupnika i Knollera, 1882, w 8ce, str. 52.

Treść: Warägen und Russen, von Prof. Dr. Nicolaus Antoniewicz (str. 3—32); Wiadomości szkolne, przez dyrektora, T. Polańskiego.

— szóste dyrekcji c. k. wyższej szkoły realnej a drugie c. k. gimnazjum w Stryju za rok szkolny 1881/2. Stryj, nakł. funduszu szkolnego, druk. A. Müllera i syna, 1882, w 8ce, str. 1 nl., XXXV i 59.

Treść: Różnice w miękczeniu spółgłosek w języku polskim i ruskim, przez Konstantego Horbala (str. I—XXXV); Kronika i statystyka zakładu.

— wydziału Czytelnii akademickiej we Lwowie z czynności w r. 1881/82. Lwów, nakł. Towarzystwa, druk. ludo-wa, 1882, w 8ce, str. 42.

Starina kijewska, jeżemiesiacznyh istoriczeskij żurnal, redaktor T. G. Lebedincew, god I nojabr 1882. Kijew, tipogr. G. T. Korczak-Nowickago, w 8ce większej, str. 191—400.

Trzeć: Główniejszije momienty w istorii ziemleładienija charkowskoj gubernii, A. Ł. Szimonowa (str. 191—228); Matieriały i zamietki ob ukrainskoj narodnoj slowiesnosti, M. T-owa (str. 229—249); Umańskij sotnik Iwan Gonta 1768 g., W. Antonowicza (str. 250—276); Starinnyja wozrienija russkich ludie na russkij jazyk, P. J. Ziteckago (str. 277—291); Sulimskij familnyj archiw, A. Łazarewskago (str. 292—317); Dniwnik Stanisława Oświęcima, per. W. A. (c. d., str. 328—348); Otrywok iz zapisok anonima 1768 g., kaźń Gonty i usmirienije koliszczyny (str. 349—353); Bibliografia; Izwiestija i zamietki.

— Toż, dekabr 1882. Tamże, w 8ce większej, str. 401—626, XV, 7 nl., XV i 1 nl.

Trzeć: Główniejszije momienty w istorii ziemleładienija charkowskoj gubernii, A. Ł. Szimonowa (c. d., str. 401—419); Umań i Sofijewka, A. Smoktija (str. 420—437); Starinnyj jużnoruskij teatir w czastnosti wiertiep, N. Pietrowa (str. 438—480); Bandurist Iwan Kriukowskij, W. Horlenka (str. 481—518); Samozwanyj fligel-adjutant sołdat Siemionow 1826 g., K. K-ka (str. 519—526); K istorii Zaporoża, A. Skalkowskago (str. 527—537); Dniwnik Stanisława Oświęcima, per. W. A. (dok., str. 538—556); Pismo kn. N. W. Repnina k' imperatoru Nikołaju Pawłowiczu, St. fon-Nos (str. 557—563); Nie-skolko danych o sudbie Żeleźniaka, poslie jego aresta w Umani, W. A. (str. 564—568); Bibliografia; Izwiestija i zamietki.

STARKEL Juliusz. Lekarstwa na biedę (Wydawnictwo Macierzy polskiej, 2). Lwów, nakł. Macierzy, Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce małej, str. 68. 8 cnt.

Strażak, rocznik na r. 1882. Piotrków, nakł. J. Kańskiego i F. Jędrzejewicza, druk. Pańskiego, Warszawa, Gebethner i Wolff, w 8ce małej, str. 190 i 1 nl. 25 kop.

— Toż, na r. 1883, rok II, staraniem J. W. Kańskiego. Piotrków, F. Jędrzejewicz, druk. Pańskiego, War-

szawa, Gebethner i Wolff, w 8ce małej, str. 270 i 1 nl. 25 kop.

STROKA Wincenty prof. Przemówienie na zakończenie wieczorku, urządzonego na uczczenie pamięci Mickiewicza w gimnazjum Nowodworskiem św. Anny w Krakowie dnia 7 grudnia 1882 r. (Odbitka z Gazety krakowskiej). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 16ce, str. 8.

ŚWITKOWSKI Aug. Wypisy francuskie do użytku młodzieży polskiej, wyd. czwarte poprawione i powiększone, polowa II. Kraków, nakł. J. M. Himmblauba, związkowa druk., 1883, w 8ce, str. 241—273 i 2 nl. Za całość 1 złr. 20 cnt.

SYROKOMLA Wł. Gawędy (Biblioteka Mrówki, tom 61—65). Lwów, Księgarnia polska, druk. J. Czańskiego w Samborze, (1882) w 16ce, str. 448 i 2 nl. 1 złr.

Szematyzm królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. księstwem krakowskiem na rok 1883. Lwów, nakł. c. k. namiestnictwa, druk. Wł. Łozińskiego, 1883, 8ce, str. XXVII i 856. 2 złr. 70 cnt.

TACZANOWSKI Władysław. Ptaki krajowe, tom II. Kraków, wydanie Akademii umiej., druk. Czasu, 1882, w 8ce, str. 1 nl., 398 i 1 nl. 5 złr.

THÉRY Edmund. W ogniu i w obozie, obrazki z życia żołnierzy (Ogólnego zbioru Wieszczów powieściowych, dodatku do Biesiady literackiej, tom XVI). Warszawa, druk. J. Ungra, 1882, w 8ce małej, str. 92.

VLACH Jarosław dr. Łąd afrykański w świetle najnowszych badań, przekład z czeskiego. Warszawa, nakł. F. Sulimierskiego, druk. Wieku, 1883, w 8ce małej, str. 125. 50 kop.

WĄSOWICZ M. Dunin dr. Rozbiór chemiczny rud wydobytych z kopalń truskawieckich (Odbitka z Czasopisma Towarzystwa aptekarskiego). Lwów, 1882, w 8ce, str. 2 nl.

WĘGIERSKI Kajetan. Pisma wierszem i prozą (Biblioteka klasyków polskich,

VI). Lwów, nakł. H. Altenberga, druk. F. A. Brockhousa w Lipsku, 1882, w 8ce małej, str. 3 nl., LXXXIII i 201. Opr. 1 zhr. 50 cnt.

Na str. I—LXXXIII: T. K. Węgierski, przez Estreichera.

WERNIC Henryk. Pierwszy rok nauki systematycznej dla nauczycieli i wychowawców. Warszawa, nakł. autora, Gebethner i Wolff, Wilno, J. Zawadzki, druk. J. Blumowicza, 1883, w 8ce, str. 263, 16 i 3 tabl. litogr. 1 rubel 50 kop.

Wieniec pamiątkowy półwiekowej rocznicy powstania listopadowego, obchodzonej 29 listopada r. 1880, zebrany pod redakcją Agatona Gillera, zeszyt V (Album Muzeum nar. w Rapperswyłu). Rapperswył, nakł. Muzeum, czcionkami W. Simona w Poznaniu, 1882, w 8ce, str. 463—574.

Życiorysy: J. S. Kozłowskiego, H. Kałusowskiego, L. Nowakowskiego, M. Skarżyńskiego, R. K. Piotrowskiego, L. Paliszewskiego, J. Pomiankowskiego, A. Mieczkowskiego, M. Zaleskiego, J. Miaszkowskiego, J. Luboradzkiego, J. Bartkowskiego, J. K. Czerszyka, A. Bednawskiego, K. Mateczyńskiego, P. Zardeckiego, J. Bucharyna, L. Chrzanowskiego, T. Ogónowskiego, St. Błociszewskiego, H. Kunaszowskiego, A. Turchettiego i A. Mićewskiego.

WIERZBOWSKI Teodor. Otczet VII o naučných zaniatijach za granicieju w tieczennii 1880 goda kandidata-stipendiata impier. warszawskiego Uniwersitieta (Odbitka z Izwiestij warsz. uniwers.). Warszawa, (1882), w 8ce, str. 115.

WILCZYŃSKI Albert. Stary sługa, obrazek, przez autora Kłopotów staro komendanta (Biblioteka Wieńca i Pszczółki). Lwów, ks. St. Stojalowski, druk. im. Szewczenki, 1883, w 16ce, str. 24. 10 cnt.

WYROBISZ Adam. Zagadnienia rachunkowe od liczby 20 do 100, urozmaicone i zastósowane dla II roku nauki tak szkolnej jak i prywatnej. Kraków, nakł. autora, druk. A. Koziańskiego, 1882, w 4ce małej, sti. 33.

ZALESKA M. J. Powieści naśladowane z angielskiego. Warszawa, druk. Noskowskiego, 1883, w 8ce, str. 79.

Książniczka Katarzyna; Bohater.

ZAŁĘSKI Stanisław ks. T. J. Reforma księży Bazylianów w Polsce w XVII wieku, szkic historyczny (Odbitka z Przeglądu lwowskiego). Lwów, druk. ludowa, 1883, w 8ce, str. 48 i 1 nl.

ZAŁUSKI Andrzej ks. Kazania wielkopostne.... biskupa płockiego, przejrzał i wydał ks. Antoni Chmielowski, mgr. św. t. Kraków, druk. Czasu, 1883, w 8ce, str. 4 nl., 162, 1 nl. i portret.

Dochód przeznaczony na restauracyą kolegiaty łowickiej.

Zeitschrift des westpreussischen Geschichtsvereins, Heft IX. Danzig, Th. Bertling, 1882, w 8ce większej, str. 84. 1 marka 50 fenig.

Treść: Uiber eine Reformations-Schrift des XV Jahrhunderts, eine Untersuchung von J. Caro. (Jana Ostroroga Monumentum).

ŻELECHOWSKIJ Ewgenij. Małorusko-ni-meckij słowar, ułożyw.... c. k. profesor gimnazii w Stanisławi, ark. 6—10. Lwów, nakł. awtora, druk. im. Szewczenka, 1883, w 8ce większej, str. 81—160. 1 zhr.

Całość złożona z 60 arkuszy druku wydzie zeszytami z końcem r. 1883. Cena za każdy arkusz 20 cnt.

ŻMURKO Wawrzyniec dr. prof. O całkowaniu równań różniczkowych liniynych rzędu drugiego o współczynnikach liniynych (Odbitka z tomu VIII Pamiętnika Wydziału matem.-przyr. Akad. umiej.) Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 4ce większej, str. 41.

ŻYCHLIŃSKI Teodor. Złota księga szlachty polskiej, rocznik V, ozdoboiony portretem hr. St. Dunina Wąsowicza, z dodaniem sześciu tablic genealogicznych Mycielskich z Mycielina, Łodziów z Ponina Ponińskich, Szepetyckich z Szeptyc i Uherzyce, i Zaleskich herbu Lubicz. Poznań, nakł. autora, czcionkami J. Leitgebra, 1883, w 8ce większej, str. 2 nl., 491, portret i tablice. 10 marek.

KRONIKA.

= Bibliografia polska z r. 1881 w porównaniu z czeską, węgierską i rosyjską, przez K. Hecka. Lwów, 1883, w See, str. 51.

W „poprawnej“ odbitce z lwowskiego „Przewodnika nauk. i liter.“ wydana monografia, pełna nader ciekawie zestawionych rezultatów, przynoszących niemały zaszczyt tak użytej przez Sz. autora metodzie umiejętniej, jak i jego pracy móżolnej. Nie o „krytykę“ chodziło w niej pięknie znanemu współpracownikowi wydanej przez dra Hirschberga „Bibliografii“ z r. 1830/31, nie o „estetyczne ocenienie“ utworów z r. 1881, lecz o „statystyczne porównanie“ literatury naszej z tego roku z literaturami ościennych nam narodów: Czechów, Węgrów i Rosyan. Przy pomocy też odpowiedniego zestawienia bibliograficznych materiałów, którymi rozporządzać mógł, przyszedł pan H. do wcale pouczających i zastanowienia godnych wyników. I tak mieli w r. 1881, podług dochodzeń Sz. autora: Czesi na 5-181-000 mówiących tym językiem 168 czasopism czyli 1 na 30-840, wydali zaś dzieł i broszur w tym roku 805 czyli 1 na 8-730; Węgrzy na 6-400-000 cz. 224 czyli 1 na 28-400, dz. i br. 1578 czyli 1 na 4-050; Rosyanie natomiast na 40-000-000 Wielkorusów tylko 489 cz. czyli 1 na 91-200, a dz. i br. 4124 czyli 1 na 10-810. Dla polskich zaś dzielnic otrzymał pan H. następujące dane: w Poznańskim i zaborze pruskim na 2-700-000 Polaków 30 cz. czyli 1 na 90-000, w Galicyi i zaborze austryackim na 3-238-534 cz. 87 czyli 1 na 37-225, w Królestwie i Rosyi na 7-100-000 cz. 85 czyli 1 na 85-000, razem więc na przeszło 13 milionów Polaków 202 cz. czyli 1 na 64-500, dz. zaś i br. 1-377 czyli 1 na 9-480. Nie mniej ciekawie przedstawiają się i inne przez Sz. autora wydobyte szczegóły: Czesi n. p. wydawali swoje czasopisma, dzieła i broszury w 51 miejscowościach, Węgrzy w 95, Rosyanie w 85, Polacy natomiast tylko w 45. Na bliższą uwagę zasługuje także umiejętnie rozgatkowanie wydanictw z roku tego na przedmioty, które dla 1 377 polskich dało następujące cyfry: 199 dz. i br. teologicznych, 55 filozoficznych i pedagogicznych, 54 lingwistycznych, 38 prawnych, 98 z zakresu nauk politycznych i społecznych, 162 historycznych, archeologicznych i literackich, 40 geograficznych i etnograficznych, 55 z zakresu matematyki, fizyki i techno-

logii, 56 przyrodniczych, 83 medycznych, 27 agronomicznych, 284 z zakresu literatury pięknej, 61 dziecinnych i ludowych, 13 bibliograficznych i 152 różnej treści. Przy sposobności, o ile „źródła“ były dostępne, wspomina Sz. autor także o literaturach z tego roku dolno- i górno-łużyckiej, małopolskiej, słowijskiej, kroackiej i serbskiej, a cała jego ściśle naukowa praca, którą krytyka tylko z uznaniem i wdzięcznością powitać może, rokuje mu z czasem wcale zaszczytne stanowisko w rzędzie poważniejszych pisarzy naszych.

= Archiwa grodzkie i potrybunalskie piotrkowskie, razem około 7-000 akt, przewiezione zostały z Piotrkowa do Warszawy, do tamtejszego głównego archiwum koronnego.

= Bibliografia hiszpańska p. t. „Bibliografia universal“ wydaje w odstępach miesięcznych w Madrycie, od lipca roku zeszłego począwszy, tamtejsza „Agenicia internacional para comisiones literarias“.

= Bibliografia ottomańska z r. 1880/81 wydał świeżo w Paryżu, jako odbitkę z „Journal asiatique“, Cl. Huart p. t. „Bibliographie ottomane, notice des livres turcs, arabes et persans, imprimés à Constantinople durant la période 1297/98 de l'hégire“, w See, str. 48.

= Biblioteka oo. Piarów w Krakowie, założona na nowo przed kilku laty, liczy obecnie—jak się dowiadujemy—1500 dzieł w 2220 tomach, 700 broszur, 30 atlasów i 10 popiarskich rękopisów, wszystkie starannie skatalogowane i uporządkowane na działy, między którymi osobno wyróżnione „Piaristica“, przeważnie różnej treści dawniejsze publikacje. Przy bibliotece umieszczone są także i wzorowo utrzymane: archiwum, muzeum przyrodniczo-etnograficzne i gabinet numizmatyczny, zawierający przeszło 400 monet i medali polskich i obcych.

= Biblioteka c. k. gimnazjum w Stryju—według „Sprawozdania“ za rok 1881/82—liczy obecnie: w oddziale dla nauczycieli 647 dzieł w 1293 tomach, 542 programów i 76 atlasów i map geograficznych, w oddziale zaś dla uczniów 218 dz. w 397 t. Obowiązki zawiadowcy biblioteki w ciągu roku pełnił prof. J. Frydrych.

= Biblioteka im. Branickich w Suchej, złożona przeważnie z księgozbiorów po A. Koźmianie, K. Łaskim i w części po

św. p. bibliotekarzu Nowakowskim — jak się dowiadujemy — liczy obecnie: 15-964 dzieł i broszur, 12-560 rycin i rysunków, 2078 monet, 224 medali, 1857 autografów i dyplomów, i 312 rękopisów, między którymi uwagi godniejsze: „Biblia“ z miniaturami z w. XIV, „Brewiarz“ z w. XV i „Pisma Orzechowskiego“ z w. XVI. Obowiązki bibliotekarza pełni obecnie zaszczytnie znany na niwie naukowej pracownik, p. Michał Żmigrodzki.

— **Th. Birt** z Marburga wydał u W. Herta w Lipsku wcale ważną dla bibliografów pracę źródłową o księżnictwie w starożytności: „Das antike Buchwesen in seinem Verhältniss zur Litteratur“ (w See, str. VII i 518). Dzieło składa się z następujących rozdziałów: 1. „Die Buchterminologie“, 2. „Das Pergament“, 3. „Das Buch als Träger der Schriftwerke“, 4. „Die Buchzeile“, 5. „Die Buchseite“, 6. „Die Buchgrösse“, 7. „Die Edition“, 8. „Störungen der antiken Buchform“, 9. „Das voralexandrinische Buchwesen“.

— **Cto** wywozowe od odpadków używanych do fabrykacji papieru, ma być w cesarstwie rosyjskiem podniesione, a to w celu rozwoju działalności papierni tamtejszych i obniżenia ceny papieru wszelkiego rodzaju.

— **Czytelnia** akademicka we Lwowie — jak się z „Sprawozdania“ jój za r. 1881/82 dowiadujemy — liczyła w roku przeszłym 200 zwyczajnych członków, miała 1863 złr. 58 cent. dochodu, 1707 złr. 71 cent. rozchodu, utrzymywała 95 czasopism, z których 30 treści naukowej, księgozbiór zaś jój, dla którego wygotowano „zupełnie nowy inwentarz“, obejmował 5230 dzieł. Obowiązki bibliotekarza i podbibliotekarza w ciągu roku pełnili pp. Ant. Mazanowski i W. Ungar, którym „z dobrej woli, umiejętnie, gorliwie i sumiennie przez kilka miesięcy“ niósł pomoc w „sporządzeniu nowego inwentarza“ członek Wit. Marzewski.

— **Czytelnia** w Przemysłu — jak donosi „San“ tamtejszy w nrze z 31 grudnia r. 1882 — liczyła w ubiegłym roku 102 członków, zakupiła za „sto kilkadziesiąt złr.“ książek nowych, i prenumerowała 28 czasopism, między tymi 6 w języku niemieckim.

— **Drukarnia** J. Ungra w Warszawie — jak donoszą pisma tamtejsze — ma przejść w inne ręce.

— **Druki nasze** — czytamy w warszawickiej „Biesiadzie literackiej“, nr. 365 z 29 grudnia — „stoją w ogóle niżej od druków zagranicznych; na prace naszych drukarzy za mało opinia, opiekująca się prze-

mysłem krajowym, zwraca uwagę. Władzimy, że tak pyszne wydawnictwa, jak „Pan Tadeusz“ ilustrowany przez Andriollego, lub „Mohort“ ilustrowany przez Kossaka, wydawca drukował za granicą na druki piękne, bez porównania piękniejszej od druków warszawskich. I u nas potrafią równie dobrze drukować jak za granicą, byleśmy mieli papier równie dobry i byle drukarze nie lekceważyli swego zajęcia, które z artyzmem ma powinowactwo. I nakłady Hösicka po większej części drukują się za granicą, z przyjemnością też spotkalimy się na wydawnictwie jego z firmą krakowską Anceyca. Byle więc u nas drukowano równie dobrze i tanio, jak w Niemczech, to wydawcy obcych bogów szukać nie będą. Niezważając na protest drukarzy warszawskich, którzy się mają za doskonałych, pierwsi zwracamy uwagę opinii na ich pracę i pierwsi pobudzamy krytyków, aby i czcionkami się zajęli, jak się zajmują wyrobami ze srebra, porcelany, szkła i t. p. Wszak w bibliografiach spotykamy się z nazwiskami drukarzy, którym piśmiennictwo ojezyste więcej niż zawdzięcza, niż niejednemu autorowi. Na taką wiekopomność kbrzy dziś z warszawskich drukarzy na prawdę pracuje?“

— **Dr. F. Grassauer**, kustosz wiedeński biblioteki uniwersyteckiej, wydał w Wiedniu u Graesera podręcznik dla austriackich bibliotek uniwersyteckich i szkolnych: „Handbuch für österreichische Universitäts- und Studien-Bibliotheken, sowie für Volks-Mittelschul- und Bezirks-Lehrerbibliotheken, mit einer Sammlung von Gesetzen, a. h. Entschliessungen, Verordnungen, Erlässen, Acten und Actenausügen“, w See, str. IV i 314. Cena 2 złr. 80 cent.

— **Pan E. Jelinek** z Pragi nadesłał Akademii umiej. w Krakowie dwie prace bibliograficzne treści: 1. „Bibliografią dzieł, rozpraw i artykułów czeskich, dotyczących rzeczy polskich, część II 1878 - 1882“, i 2. „Bibliografią przekładów z piśmiennictwa polskiego na język czeski do końca r. 1882“.

— **Dr. M. Kawczyński** umieścił w ostatnim zeszycie lwowskiego „Przewodnika nauk i liter.“ (str. 78—84) treściwy artykuł: „O krytycznych wydaniach“ dzieł pisarzy naszych dawniejszych i nowszych, w którym przedstawia „zasady wydań krytycznych“, w szczególności zaś rzuca kilka cennych uwag o sposobie dawania własnego czyli „autentycznego tekstu“ autorów, o „chronologicznym uporządko-

waniu ich utworów“, datach „biograficznych i bibliograficznych“ we wstępach, jako też o „objaśnieniach“ rzeczowych do „miejsc, wyrazów i aluzyj niejasnych“.

— **J. I. Kraszewski** — jak się dowiadujemy — poszukuje „Dyalogu częstochowskiego“, drukowanego około r. 1770 u Mitzlera w Warszawie. Wiadomość o nim wyczytał Czcigodny Jubilat w „Satyrze“ Gr. Piotrowskiego, wydanym r. 1773 u Piarów warszawskich, gdzie na str. 124 następujący znajduje się przypisek: „Dyalog częstochowski, książka wydana z dawnego warszawskiego i przedrukowana kosztem p. Mitzlera trzeci rok temu. Dzieło to musi być fabrykowane od kogoś dla rozrywki i śmiechu ludzkiego, z krywdą tamtejszemu zgromadzeniu. Jest ten Dyalog o Zmartwychwstaniu pańskim, wchodzi w niego blisko sta osób, drukowany jest in 4to, na pięknym papierze, z argumentem i z nutami“. Niemałą przysługę wyświadczyłby nauce, ktoby mając bliższą wiadomość o istnieniu tej rzadkiej książki, dał znać o tém pod adresem: Dr. J. I. Kraszewski in Dresden, Nordstrasse 31.

— **Księgarnia St. Arcta** w Lublinie, istniejąca od r. 1836, przeszła na własność jego syniowca, p. Michała Arcta, który już od lat kilkunastu księgarnią tą zarządza.

— **Księgarnia J. Milikowskiego** w Stanisławowie przeszła na własność pp. Michałki, dotychczasowego adjunkta księgarni, i dra Zatheya, notaryusza stanisławowskiego.

— **Księgarnia F. Csillika** w Tarnopolu przeszła na własność p. Gileczka, dotychczasowego adjunkta księgarni Gebethnera i Wolffa w Warszawie.

— **Księgarnia św. p. Okońskiego** w Warszawie, własność tamtejszego Towarzystwa dobroczynności, jest do sprzedania.

— **Księgarnię komisową** w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 47, otworzył z dniem 1 stycznia b. r. pan Kazim. Idzikowski.

— **Księgarza ulicznego**, piękny wiersz Wł. Syrokomli, przedrukowała także „Lira polska“, wydawana przez pp. Lesmana i Świszczowskiego w Warszawie, tomik III str. 89—95.

— **Meran**, głośno znane zdrojowisko w południowym Tyrolu — jak nam łaskawie donosi jeden z Sz. prenumeratorów naszych, za co mu serdecznie dziękujemy — posiada przy księgarniach tamtejszych, Pötzlbergera i Fr. Planta, weale bogate

czytelnie i wypożyczalnie, w których także, w każdej około 100 tomów, znaleźć można dzieła naszych pisarzy, jak Bałuckiego, Czajkowskiego, Kaczkowskiego, Korzeniowskiego, Koziobrodzkiego, Kraszewskiego, Lenartowicza, Łozińskiego, Mickiewicza, Siemieńskiego, Stowackiego i innych. „Nie znam wód krajowych — dodaje Sz. korespondent — lecz czy jest możebne, żeby czytelnie tam jeszcze biedniejsze były?“. Niestety!

— **Dr. Neugebauer**, docent Uniwersytetu warszawskiego, na podstawie wiadomości udzielonych sobie przez dra H. Kozłowskiego z Wilna i innych źródeł, wydrukował w wydawanych w Dreźnie „Leopoldina“ (tom XVIII nr. 17—20 z r. 1882) treściwy życiorys św. p. Adamowicza p. t. „Adam Ferdinand Adamowicz“, który zamknął szczegółowym wykazem bibliograficznym wszystkich jego dzieł i rozpraw w języku polskim, łacińskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim.

— **Ognisko**, polsko-akademickie stowarzyszenie w Wiedniu, obrało na r. 1883: bibliotekarzem Max. Schlosa, jego zastępcą H. Mestera, zawiadowcą zaś czasopism Er. Górskiego.

— **Przyjaciela** „sztuki kościelnej“, od kilku już miesięcy zapowiadanego organu krakowskiego Towarzystwa św. Łukasza, pojawił się właśnie nr. 1 pod redakcją zastępowego na polu naukowym pracownika, dra Stanisł. Tomkowicza. Weale bogaty treścią, na którą złożyły się umiejętne pióra znanych w kraju z licznych prac w zakresie sztuki kościelnej uczonych, prof. Wł. Łuszczykiewicza i dra M. Sokołowskiego, zaleca się przytém nr. okazowy ponętnie także wykonaniem pod względem typograficznym w wzorowej jak zwykle drukarni Czasu, i wróży piękną przyszłość wydawnictwu, którego gorącą potrzebę od dawna już odczuwały zarządy kościołów naszych i klasztorów, cerkwi i monasterów, a którego cena prenumeracyjna rocznie tylko 1 złr. 50 cent. wynosi. Miły też tylko dlatego spełniamy obowiązek, witając „Przyjaciela“ z całą serdecznością i życzliwością w skromnych łamach pismenka naszego, i polecając go gorąco łaskawym względem tak Sz. prenumeratorów naszych, jak i najszerszym kołom czytelników i miłośników sztuki polskiej.

— **Rękopisy** nabyte dla biblioteki Jagiellońskiej: nr. 4199 z r. 1846, „Zasady organizacji władz policyjnych i sądowniczych“, przez J. S., w 5 zeszytach; nr. 4200 z w. XIX, M. Wiszniewskiego „Materiały do Historii literatury polskiej

Teatr za Jana Kazimierza, za Jana III, za Sasów i za Stanisława Augusta“; nr. 4201 z wieku XVIII, własnoręcznych sześć „Listów St. Konarskiego“ z lat 1739/41, darowane przez ks. A. Moszyńskiego za pośrednictwem St. Krzemieńskiego w Warszawie; nr. 4202 z wieku XIX, J. Kalinowskiego „Rzecz o rękodzięłach w ogóle“; nr. 4203 z wieku XIX, „Znajomość na plantacyach, krotchwiła w trzech aktach“; z niem. przerobił Zygm. Ancezy; nr. 4204 z w. XIX, Alex. D. Wąsowicza „Repertoryum teatru krakowskiego“ z lat 1830/43 i 1843/47 w 2 tomach; nr. 4205 z r. 1794, „Rozwagi czyli uwagi nad rewolucjami narodów, przez M. Wolney“; nr. 4206 z w. XIX, „Ordinationes de carpentariis, muratoribus et lapicidibus“; nry 4207—4236 z w. XIX, „Papiery“, „Bruliony“ i t. p. notatki po św. p. metropolicie ks. Ign. Hołowińskim, w 17 tomach i 24 zeszytach; nr. 4237 z w. XVIII, „Obserwacya względem kompozycji interstatus“ i „Pamięć na rzecz potrzebną podczas bezkrólewia ternajczeszego“ po śmierci Augusta III Sasa; nry 4238—4243 z w. XIX, ks. Ant. Moszyńskiego „Nadzieja, upominek dla dobrych dzieci od 12—14 lat“, „Bóg, wiara i jej tajemnice“, „De s. critica“, „Kronika kolegium lubieszowskiego“, „Magia i spirytyzm“, „Monografia kolegium w Międzyrzeczu korcekim“; nr. 4244 z r. 1861, „Śpiewy“ pisane w Tarnowie; nr. 4245 z r. 1666, „Nova lux Poloniae lustrico die Miecislai I“; nry 4246—4249, „Passionale“ z w. XV, „Missale“ z w. XV, Pawła de Zathor, „Sermones de sanctis“ z r. 1469 i pergam. „Chorale“ z w. XV, darowane przez dra Kownackiego z Wieliczki; nry 4250—4260 z w. XVIII i XIX, „Papiery“ i „Listy“ do Joachima Lelewela i rodziny, „Testament“, mniej ważne wypisy i t. p. po św. p. metropolicie K. Cieciszowskim, darowane przez Prota Lelewela; nr. 4261 z w. XVIII, G. G. Carolda „Cronaca di Venezia“; nr. 4262 z r. 1850, L. Baumblatta „Katolicyzm i judaizm“ w przekładzie polskim; nry 4263 i 4264 z r. 1851, dra Kaula i La-Barthoniego dwa dziełka treści teologicznej, przełożone przez J. Gintillo „in jüdisch-deutsche Sprache“, pisane literami hebrajskimi.

— **J. Rzepecki**, słuchacz wydziału filozoficznego w Uniwersytecie wrocławskim—jak donosi „Przegląd akademicki“, str. 308 i n., i poznańska „Warta“ w nrze 444 z 31 grudnia—miał 4 listopada, na posiedzeniu Towarzystwa literacko-słowiańskiego w Wrocławiu, odczyt o „nie-wydanych i po większej części niezna-

nych poezjach Zbigniewa Morsztyna“ którego „sławę autorską zrehabilitował“. Sz. prelegent oparł rzecz swoją na „rękopisie z drugiej połowy w. XVII, obejmującym na 400 blisko stronach in fol. zbiór nieznanych dotąd prawie wcale oryginalnych poezyi polskich“, a choć „w samym rękopisie nie jest nigdzie wyraźnie wymienione nazwisko autora“, przeprowadzał dowód „na autorstwo Zbigniewa M. z samego rękopisu, z genealogii Morsztynów w Niesieckim i ze świadectwa współczesnych pisarzy aryańskich, St. Lubienieckiego i K. Sandiusza“.

— **Stowarzyszenie młodzieży handlowej** wyznawia mojżeszowego, związane niedawno w Lwowie, którego głównym celem jest „szerzenie oświaty, a zwłaszcza znajomości języka polskiego między swymi członkami“, postanowiło zdążyć do tego między innymi także przez „założenie i utrzymywanie biblioteki i czytelnicy w lokalności Stowarzyszenia“.

— **Szkoły głównej warszawskiej** „Wydział prawa i administracyi“ doczekał się wcale wyczerpującej monografii pióra swego wychowanka, mgra A. Kraushara, który jako „notatki do historyi szkół prawa w Polsce“ puścił ją właśnie w obieg księgarski p. t. „Siedmioletnie Szkoły głównej warszawskiej, 1862—1869: Wydział prawa i administracyi“ (w Scc, str. 279). Oddając hold prawdzie, podnosi w niej Sz. autor w rozdziale XXIX „dodatnie i ujemne objawy wychowanków Szkoły, a w rzędzie ostatnich zaznacza z ubolewaniem brak między nimi „uczynnego prawnika-badacza“ z zakresu prawa cywilnego i karnego. „Dosyć — pisze mgr. K., str. 240 i nn. — przejrzyć treść jedynych w Królestwie organów prawa, t. j. „Gazety sądowej warszawskiej“ i „Biblioteki umiejętności prawnych“, zamierających bardzo często na suchoty i wysiłkiem dobrej woli paru profesorów Szkoły głównej i paru członków dymisyowanych dawnego sądownictwa utrzymywanych przy życiu, dosyć zbadać warunki bytowania owych pism, podtrzymywanych ofiarami paru jednostek lub też poświęceniem wydawców, a nie listą czytelników, płacących regularnie prenumeratę, aby przysięść do przekonania, że apatya młodzieży prawnej do popierania polskich pism prawnych graniczy z bezwarunkową obojętnością na losy nauki i że grozi zupełnym tójże nauce upadkiem“. A zaraz potem dodaje: „Łatwiej jest dziś znaleźć nazwisko magistrata prawa i administracyi tójże Szkoły na okładce jakiej beletrystycznej książki,

pod artykułem literackim jakiej gazety lub estetycznego pisma, na afiszach teatralnych nareszcie, aniżeli na tytule jakiegos specjalnego dzieła prawniczego“.

= **Towarzystwo oświaty ludowej** w Nowym Targu otrzymało dla swego księgozbioru od prof. dra Chałubińskiego z Warszawy 596 książeczek, popularnym napisanych stylem.

= **Warszawa** wraz z Pragą — jak na podstawie urzędowych sprawozdań tamtejszy „*Ekonomista*“ w nrze 2 z 9 stycznia podaje — liczyła w r. 1882: drukarzy 398, między którymi 20 „majstrów“, 161 „czeladników“ i 217 terminatorów; intrologatorów zaś 327, między którymi 62 majstrów, 85 czeladników i 180 terminatorów.

= **Z anonsov dawnych** w warszawskim „*Kuryerze polskim*“:

1. „Przestroga do Ichmościow księży i panow prefektow drukarni w Polsce będacych! Ponieważ, lubo kiedy niekiedy, wychodzą piękne i ciekawe po różnych miastach polskich lukubracze z druku, żadnej jednak o tém znikad nie miewają trybem cudzoziemskich miast notyfikacyi literaci polscy, więc amore boni publici, amore literarum a nawet amore sui, (bo ignoti nulla cupido, nikt nie kupi, o czym nie słyszą i nie wie, i rozkupniejsze będą in recenti ogłaszane edycye), są tą usilną prosbą i inwitycją proseni Ichmość księży i pp. prefekci drukarni polskich, jako to: krakowskiéj Akademii, Matyaszkiewicza, Domańskiego, Siarkowskiego, zamojskiéj, warszawskiéj Piarum Scholarum i Soc. Jesu, wileńskiéj Soc. Jesu, lwowskiéj Soc. Jesu i archikonfraternii św. Trójcy, poznańskiéj akademickiéj Soc. Jesu, lubelskiéj, kaliskiéj, sandomirskiéj, brunsberskiéj Soc. Jesu, częstochowskiéj, oliwkiéj, supraśliskiéj, gdańskiéj, pp. Beughema, Knocha i Schreiberera, jako i toruńskiéj p. Nicolai i elbląskiéj, aby co kwartał, a przynajmniej co półrocz przysyłać raczyli do Warszawy, na ręce edytora Gazet, drukowanych specyfikacyą lukubraczy z ich drukarni wychodzących, choćby téż najszczuplejszych, bo co się jednemu na nic nie zda, to drugiemu przydać się może. A tak dogodzi się razem i literatom polskim, że będą wiedzieli, co gdzie z druku wyszło, i sa-

mymże editorom i drukarni prefektom bo tym sposobem przedźj swoje, bo wszystkim wiadome, spieniężyć potrafią edycye. Specyfikacye zaś tych nowo wychodzących lukubraczy, krótko wypisane, mogą być oddane Ichmościom pp. poczmistrzom przerzezonych miast, którzy aby je przesyłać do I. pp. sekretarzów generalniéj poczty warszawskiéj raczyli, są uniżenie proseni i inwitowani“. Nr. 440 z maja r. 1745.

2. „Tą okazałą ponawia się powtórnie dawniej uczynioną prośba do Ichmości księży pp. prefektów drukarni polskich, do wszecch wobec i do każdego z osobna, aby nielitując fatygi swojéj, raczyli oddać punktualnie donosić przez listy do dyrektora tych Gazet lub do swoich korespondentów jemu do komunikacyi, na pocztę adresowane tytuły ksiąg w swoich drukarniach z druku in dies wychodzących. W inszych wszyskich orbis literati krajach emulują w tym punkcie między sobą drukarnie, i ta największy ma zaszczyt i zalecenie, w której więcej dobrych a nie drobnych ksiąg wychodzi in lucem. Która tedy oddać drukarnia, po tych dwóch usilnych prośbach, publico literatorum virorum nomine uczynionych, nie doniesie przez te Gazety, co téż z druku swego wypracuje i wyprasuje, o tych sądzić oni łatwo będą, że tylko w nich drukują Minucey, Magielony, Sowizrzały, Bohatyrzy straszne, Banaluki i tym podobne baśnie“. Nr. 479 z lutego r. 1746.

= **Zabronione w Austrii**: Odezwa komitetu robotniczego partyi socyalno-rewolucyjnej: Proletaryat. Warszawa, 1 września 1882. — O zmwie, przemówienie Kaź. Sosnowskiego w Stowarzyszeniu wzajemnej pomocy robotników w Paryżu dnia 3 czerwca 1882. Paryż, nakł. stowarzyszenia Lud polski, 1882. — O międzynarodowém Stowarzyszeniu robotników przemówienie Kazimierza Sosnowskiego w Stowarzyszeniu wzajemnej pomocy robotników w Paryżu d. 14 października 1882. Paryż, nakł. Stowarzyszenia, 1882.

= **Zmarli**: Wincenty Smagłowski, właściciel i zarządca biblioteki miejskiej w Stanisławowie, † w Stanisławowie 10 stycznia w 76 roku życia. Cześć jego pamięci!

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniej chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy *Ognisko*, książka zbiorowa dla uczczenia 25 letniéj pracy T. T. Jeź Warszawa. — SOBIEŚKI St. Wspomnienia dawnego studenta. Warszawa, Lesman i Świzczowski.

OGŁOSZENIA.

DLA DRA J. I. KRASZEWSKIEGO w DREZNIE

poszukuje księgarnia G. Gebethnera i Spółki w Krakowie:

☛ Dyalog częstochowski. Warszawa, u Mitzlera, 1770 (?), 4to. ☚

Wiadomość o „Dyalogu“ podaje Piar ks. Gracyan Piotrowski w „Satyrze“ z r. 1773 na str. 124 w przypisku następującym: „Dyalog częstochowski, książka wydana z dawnego szpargału i przedrukowana kosztem p. Mitzlera trzeci rok temu. Dzieło to musi być fabrykowane od kogoś dla rozrywki i śmiechu ludzkiego, z krzywdą tamtejszemu zgromadzeniu. Jest ten Dyalog o Zmartwychwstaniu pańskim, wchodzi w niego blisko sta osób, drukowany jest in 4to, na pięknym papierze, z argumentem i z nutami“.

МАЛОРУСКО-НИМЕЦКИЙ СЛОВАРЬ, УЛОЖИВ ЕВГЕНИЙ ЖЕЛЕХОВСКИЙ.

Małorusko-niemiecki Słownik, ułożył Eugeniusz Żelechowski.

Діло тос займе около 60 аркушів і виходит випусками. Ціна випусків означена після числа аркушів друку: аркуш по 20 кр. а. в. = 15 коп. = 33 фен. Предплату приймає автор в Станіславі, ул. Собеского 34.

Dzieło to obejmie 60 arkuszy i wychodzi zeszytami. Cena zeszytu oznaczona według liczby arkuszy druku: arkusz po 20 kr. w. a. = 15 kop. = 33 fen. Przedpłatę przyjmuje autor w Stanisławowie, ul. Sobieskiego 34.

GAZETA KRAKOWSKA, wychodzi codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt, zamieszcza artykuły polityczne, ekonomiczne, społeczne, z dziedziny estetyki i literatury, feljetyony etc.

☛ Prenumerata wynosi z przesyłką pocztową: rocznie 16 złr., 40 marek, 48 franków; półrocznie 8 złr., 20 marek, 24 franków; kwartalnie 4 złr., 10 marek, 12 franków; miesięcznie 1 złr. 35 ent., 3 marki 50 fenig., 4 franki.

☛ Prenumeratę uprasza się przysyłać pod adresem: „Administracya Gazety krakowskiej“, Kraków ul. Kanonicza 16.

MISYE KATOLICKIE, comiesięczne pismo ilustrowane pod redakcją ks. M. Mycielskiego i kapłanów T. J., wychodzi 15go dnia każdego miesiąca. Prenumerata roczna: 4 złr., 8 marek, 4 ruble.

☛ Prenumerować można w Administracyi M. K., Kraków ul. Kopernika 1. 34, lub w księgarniach.

PRZYJACIEL sztuki kościelnej, organ Towarzystwa św. Łukasza w Krakowie, wychodzi co drugi miesiąc pod redakcją dra Stanisława Tomkowicza.

☛ Dla członków Towarzystwa św. Łukasza bezpłatnie. — Prenumeratę od nieczłonków Tow. w kwocie 1 złr. 50 ent. rocznie, 75 ent. półrocznie, przyjmuje sekretarz II Tow. św. Łukasza, Bolesław Antoniewicz, w biurze tegoż Towarzystwa, Kraków Rynek 25.

EKONOMISTA, tygodnik ekonomiczny, finansowy i statystyczny.

Wychodzi w Warszawie od r. 1875, drukuje artykuły przez specjalistów w sposób przystępny opracowane, mające za przedmiot: obronę idei własności, polepszenie bytu klas pracujących, wytwarzanie i rozdział bogactw, rolnictwo na wielkiej, średniej i małej przestrzeni, służebności, warunki normalnego rozwoju przemysłu i handlu, wolność handlu i cła protekcyjne, kredyt, stowarzyszenia i spółki, instytucje kredytowe, komunikacyjne, transportowe i ubezpieczeń, w ogóle wszystko to, co do podniesienia dobrobytu kraju przyczynić się może.

Prenumerata wynosi: w Warszawie rocznie rs. 6, półrocznie 3, kwartalnie 1-50; na prowincyi i w cesarstwie rocznie rs. 8, półrocznie 4, kwartalnie 2.

Prenumerować można w Warszawie w redakcyi przy ul. Św. krzyskiej nr. 10, w głównej ekspedycyi w księgarni Lesmana i Świszczowskiego przy ul. Mazowieckiej nr. 14, i w innych księgarniach w kraju, cesarstwie i za granicą.

Wydawnictwo Henryka Glińskiego w Petersburgu:

Kalendarz według
starego stylu ułożony,

„GWIĄZDA”

ilustrowany, społeczny, literacki i informacyjny,

na rok 1883 (rok trzeci),

pod redakcyą HENRYKA GLIŃSKIEGO.

Treść: Poezye Czerwieńskiego, Korwina i Kościalkowskięj.—Życiorysy T. T. Jeża i Czerwieńskiego.—Z godów weselnych księcia Panie kochanku, przez dra W. W.—Potwór, obraz dramatyczny. — Teatr polski w Petersburgu. — Szlachcic polski w Ermitażu. — Konrad Walenrod w poezyi a w dziejach, przez dra A. Prochaskę, i w. i. Wiele ilustracyj i portretów ozdabia kalendarz.

Cena egzemplarza 75 kop., z przesyłką 1 rs.

Skład w księgarni J. Ungra w Petersburgu, plac Kazański 7, w Warszawie u Gebethnera i Wolffa.

Zaproszenie do prenumeraty na

„SAMORZĄD“ i „GMINĘ“

wraz z popularną „Gazetą rolniczą“,

pisma wychodzące naprzemian każdéj niedzieli pod redakcyą Marcellego Turkawskiego we Lwowie. Program obu gazet obejmuje: 1. Wstępne artykuły i rozprawy o żywotnych interesach kraju; 2. Sprawozdania z czynności Rady państwa, Sejmu i Wydziału krajowego; 3. Sprawy pojedynczych powiatów, gmin i obszarów dworskich (władz autonomicznych i rządowych); 4. Sprawy szkolne; 5. Kronikę krajową i rozmaitości; 6. Przegląd naukowo-literacki i artystyczny; 7. Przegląd ekonomiczno-handlowy i Gazetę rolniczą; 8. Odcinek dwustronny (szkice powieściowe i historyczne, humoreski, życiorysy i wiersze); 9. Ogłoszenia urzędowe; 10. Inseraty.

Każdy numer stanowi dla siebie zaokrągloną całość!!

Prenumerata „Samorządu“ i „Gminy“ wynosi:

z przesyłką pocztową w kraju: zł. ent.		bez przesyłki w miejscu: zł. ent.	
rocznie	5 —	rocznie	4 —
półrocznie	2 50	półrocznie	2 —
ćwierćrocznie	1 30	ćwierćrocznie	1 —

W Niemczech kwartalnie 3 marki, w innych krajach 5 franków.

Komplet gazety „Samorząd“ za lat 1881 i 1882, kosztuje z przesyłką tylko 1 zlr. = 3 marki = 5 franków. Inseraty i dołączniki obliczają się najtaniej!!

Na żądanie wysyła franko natychmiast numeru okazowe i przyjmuje przedpłatę:

Administracya „Samorządu“ i „Gminy“
we Lwowie, Rynek 1. 7.

KSIEGARNIA

G. Gebethnera i Spółki w Krakowie

otrzymała na skład następujące nowe dzieła:

- BUSZCZYŃSKI Stefan. O pismach pana M. Bobrzyńskiego i krytyce pana Henryka Schmitta. 10 ent.
- FELIŃSKI S. Artykuł o nieśmiertelności duszy, wyd. 2gie poprawne. 10 ent.
- GOETHE J. W. Faust, przekład Józefa Paszkowskiego. 3 zlr. 50 ent.
- HOMER. Iliada, przełożył wierszem miarowym Paweł Popiel, b. prof. b. Szkoły głównej warsz., wyd. 2gie przejrzone przez tłómacza. 1 zlr. 50 ent.
- HOSZOWSKI K. dr. Jan Korczbach, kanonik krakowski i słynny architekt z XVI wieku, jego fundacye i odbudowa niegdyś spalonego a dziś ubylego kościoła św. Agnieszki i Łucyi z klasztorem św. Klary. 30 ent.
- KRAUSHAR Alexander. Siedmioletnie Szkoły głównej warszawskiej 1862—1869, wydział prawa i administracyi, notatki do historii szkół prawa w Polsce. 2 zlr. 50 ent.
- KRZYMUSKI Edmund dr. Teorya karna Kanta ze stanowiska jego ogólnej nauki o rozumie praktycznym. 1 zlr. 50 ent.
- LELIWA Ludwik Piotr. Jan Sobieski i jego wiek, napisane na dwuwiekową rocznicę oswobodzenia chrześcijaństwa i Wiednia przez Jana Sobieskiego, tom I. 2 zlr.
- LISOWSKI Włodzimierz. O wpływie uprawy buraków cukrowych na produkcyę rolną i o opodatkowaniu gorzelń. 50 ent.
- MAJEWSKI Erazm dr. O wpływie nauk przyrodniczych i lekarskich na pokonanie przesądów ciemnoty i zniknięcie chorób umysłowych, zwanych demonicznymi. 30 ent.
- MAŃKOWSKI Wacław. Notaty gospodarcze z podróży po Anglii. 90 ent.
- OCZAPOWSKI J. B. dr. Policyści zeszłego wieku i nowożytna nauka administracyi, przyczynki do dziejów tej nauki. 2 zlr.
- RIBERA S. J. Żywot św. Teresy od Jezusa, tłómaczony przez Karmelitanę Bosą. 4 zlr.
- SOKOŁOWSKI Maryan. Wystawa obrazów dawnych mistrzów, urządzona na rzecz Towarzystwa dobroczynności w Sukiennicach krakowskich w r. 1882. 75 ent.
- TEISSERENK-BORTE. Podręcznik do nauki gospodarstwa wiejskiego, opracowany po niemiecku przez Wilhelma Wangenheima, przełożyli i uzupełnili z zastosowaniem do potrzeb krajowych H. Havranka i F. K. Migdał. 1 zlr.
- WERGILL. Eneida, przekładania Franciszka Wężyka, wydanie nowe. 1 zlr. 60 ent., na lepszym papierze 1 zlr. 80 ent.
- ZARAŃSKI Stanisław. Nowy organ dydaktyki według metody Bakona. 2 zlr.
- ZIEMBA Teofil dr. Estetyka poezyi. 1 zlr. 25 ent.

Nowe wydawnictwa księgarni

GEBETHNERA I WOLFFA W WARSZAWIE:

**PISMA
JÓZEFA SUPIŃSKIEGO,**

wydanie trzecie przejrzane i znacznie pomnożone,

z portretem autora

wyjdą w 5ciu tomach. — Dotychczas wyszedł tom Iszy i IIgi.

Przedpłata za całość 6 rubli.

Tom I zawiera: Myśl ogólna fizjologii wszechświata. — Tom II: Szkoła polska gospodarstwa społecznego.

BUDOWNICTWO WIEJSKIE,

praktyczny podręcznik dla budowniczych i rzemieślników przy budowie pracujących, dla szkół rzemieślniczych i budownictwa, dla gospodarzy wiejskich i leśniczych,

przez

B. HARRÉS 'A,

radcę budowniczego w Darmsztacie.

Drugie, przerobione i powiększ. wydanie przez architekta **Edwarda Harres'a**, przekład z niemieckiego, z 371 drzeworytami.

Cena 2 ruble 40 kop.

J. EBERSA

SIOSTRY,

romans egipski, przełożył z niemieckiego

GUSTAW CZERNICKI.

Cena 1 rs. 35 kop.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny **dr. Władysław Wisłocki.**